

TRØNDELAG TINGRETT

KJENNELSE

Avsagt: 24.02.2022

Sak nr.: 22-011653TVI-TTRO/TNAM

Dommer: Dommerfullmektig m/alminnelig fullmakt Kaja Holen

Saken gjelder: Krever strømmen umiddelbart tilkoblet uten opphold

---

mot

Tensio Tn AS

Advokat Emma Kristin Midtbø Isaksen

KJENNELSE

Saken gjelder begjæring om midlertidig forføyning med krav om at strømmen umiddelbart tilkobles hus.

Sakens bakgrunn:

bor i i Namdalseid. Tensio TN AS («Tensio») er et nettselskap som eier strømmettet i området hvor bor.

Bakgrunnen for begjæringen er at Tensio stengte strømleveransen til 22. september 2021 etter varsel datert 20. august 2021. Stenging av strømleveransen var begrunnet med at har motsatt seg innstallering av AMS-måler, og at hans manglende medvirkning representerte et vesentlig brudd på nettleieavtalen.

Partene har over noe tid vært uenige om det skal installeres AMS-strømmåler i nettanlegg. AMS er en forkortelse for «avanserte måle- og styringssystemer» og er definert i avregningsforskriften (FOR-1999-03-11-301) § 1-3:

«Avanserte måle- og styringssystemer (AMS): Toveis informasjons- og kommunikasjonssystem fra og med elektrisitmålere som danner grunnlag for avregning av utveksling, innmating og uttak, til og med sentralsystemet hos nettselskapet eller nettselskapets leverandør.»

En strømmåler med AMS kalles gjerne en smart strømmåler, jf. blant annet NVEs nettside.

Tensio er i utgangspunktet pliktig til å sørge for at AMS blir installert på alle målepunkter innenfor sitt konsesjonsområde, jf. avregningsforskriften § 4-1 første ledd. Det kan gjøres fritak for denne plikten i tilfeller hvor slik installasjon er «til vesentlig og dokumenterbar ulempe for sluttbruker», jf. avregningsforskriften § 4-1 annet ledd bokstav b.

har motsatt seg installering av AMS-måler i sin bolig. Han har ikke søkt om fritak etter avregningsforskriften § 4-1 annet ledd bokstav b.

Det var dialog mellom partene også etter at strømtilførselen ble stengt. Tensio aksepterte krav om at måleren må stå på utsiden av huset forutsatt at selv dekker kostnadene for ombyggingen. godtok dette, og var i kontakt med Høylandet Elektro. Partene er uenige om hva som er årsaken til at Høylandet Elektro har opplyst at installering tidligst kan skje våren 2022.

Tensio har motsatt seg å gjenopprette strømtilførselen i påvente av ombyggingen med mindre aksepterer installering av ny måler. I henvendelse 17. desember 2021

Det er uaktuelt å akseptere Tensios midlertidige løsning om at det settes inn ny strømmåler uten senderenhet. har ingen tillitt til Tensio. Tensio endrer premisser hele tiden og holder seg ikke til det de lover.

har nedlagt slik påstand:

1. Tensio TN AS skal umiddelbart gjenoppta leveranse av strøm til eiendom.
2. tilkjennes sakskostnader.

Saksøkte Tensio har i hovedtrekk gjort gjeldende:

Vilkårene for midlertidig forføyning overfor Tensio er ikke oppfylt. har verken sannsynliggjort sikringsgrunn eller hovedkrav.

Det foreligger ikke sikringsgrunn. Tensio bestrider ikke at manglende strømtilførsel til boligen, med tilhørende konsekvenser, er en vesentlig ulempe for . Det er imidlertid ikke nødvendig med midlertidig forføyning ettersom det foreligger andre alternativer som gjenoppretter strømovertøringen. har akseptert installasjon av AMS-måler på utsiden av huset, og Tensio har tilbudt seg å sørge for at dette kan monteres snarlig. Alternativt har Tensio tilbudt å installere en måler uten kommunikasjonsenhet i en mellomperiode. har ingen berettiget grunn til å motsette seg løsningsforslagene. Tensio har sterke motforestillinger mot å tilkoble strømmen til en måler som ikke er godkjent for bruk.

Under enhver omstendighet vil ulempene ved en midlertidig forføyning stå i et åpenbart misforhold til interesse i en midlertidig forføyning. Det er en betydelig ulempe for Tensio å måtte tilkoble strømmettet gjennom en måler som ikke er godkjent for bruk, og som er i strid med gjeldende forskrifter og offentligrettslige pålegg.

har heller ikke sannsynliggjort hovedkravet. Tensios leveringsplikt må ses i sammenheng med stengeretten i forbrukerkjøpsloven § 48a. Ordlyden i forbrukerkjøpsloven § 48a, forarbeidene og relevant praksis fra domstolene og Elklagenemnda åpner for at manglende medvirkning til installering av ny strømmåler kan utgjøre et «vesentlig kontraktsbrudd». manglende medvirkning utgjør vesentlig kontraktsbrudd, jf. forbrukerkjøpsloven § 48 a. Tensio har rett til å stenge strømtilførselen til hus.

Ingen av unntakene i forbrukerkjøpsloven § 48 a kommer til anvendelse. innsigelser mot at det foreligger et vesentlig kontraktsbrudd er åpenbart grunnløse. Han har heller ikke dokumentert eller sannsynliggjort fare for liv og helse ved at strømtilførselen er stengt.

Tensio har nedlagt slik påstand:

1. Begjæringen om midlertidig forføyning tas ikke til følge.
2. dømmes til å dekke Tensio TN AS' sakskostnader.

Rettsens vurdering

Saken gjelder begjæring om midlertidig forføyning med krav om at strømmen umiddelbart tilkobles eiendom.

Tingretten har kommet til at begjæringen om midlertidig forføyning skal tas til følge, og at Tensio umiddelbart skal gjenoppta leveranse av strøm til eiendom.

Den som har et krav som går ut på annet enn betaling av penger, kan begjære midlertidig forføyning etter tvisteloven kapittel 34 dersom det foreligger sikringsgrunn, jf. tvisteloven § 32-1 tredje ledd jf. § 34-1. For at midlertidig forføyning kan besluttes må både hovedkravet og sikringsgrunnen sannsynliggjøres, jf. tvisteloven § 34-2 første ledd første punktum. Dersom det er fare ved opphold, kan midlertidig forføyning besluttes selv om kravet ikke er sannsynliggjort, jf. tvisteloven § 34-2 annet ledd. Fra vilkåret om at sikringsgrunnen må sannsynliggjøres, gjelder det ingen unntak.

Midlertidig forføyning kan likevel ikke besluttes dersom den skade eller ulempe som saksøkte blir påført vil stå i et åpenbart misforhold til den interesse saksøkeren har i at forføyning blir besluttet, jf. tvisteloven § 34-1 annet ledd.

Sikringsgrunn

Retten tar først stilling til om har sannsynliggjort at det foreligger sikringsgrunn. har anført at det foreligger sikringsgrunn etter tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b. Det følger av bestemmelsen at midlertidig forføyning kan besluttes «når det finnes nødvendig å få en midlertidig ordning i et omtvistet rettsforhold for å avverge en vesentlig skade eller ulempe».

Det er forholdene på tidspunktet når retten treffer sin avgjørelse som skal legges til grunn, jf. Rt-2002-407 og Rt-1999-523.

Tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b åpner for «en sammensatt vurdering av hvor viktig det omtvistede forhold er for saksøkeren, hvor stort behov saksøkeren har for midlertidig forføyning, hvor inngripende en midlertidig forføyning vil være, saksøktes adferd mv», jf. eksempelvis Rt-2002-108.

Tingretten har kommet til at det foreligger sikringsgrunn. Denne saken har likhetstrekk med saksforholdene i LG-2021-157142 og i 21-174401ASK-BORG/04. Om sikringsgrunn heter det følgende i sistnevnte kjennelse:

«De ankende parter bor med to mindreårige barn i et bolighus i Drammen og har vært uten strøm i over én måned og er nå inne i årets kaldeste periode. Stenging av strømleveranse til boligen i denne perioden vil ha åpenbare og vesentlige skade- og ulempevirkninger både for de ankende parter og deres to mindreårige barn. I tillegg kommer vesentlig risiko for materielle skader på eiendommen. Manglende elektrisk kraft til oppvarming mv. vil gjøre boligen ubeboelig og fortsatt beboelse vil utgjøre en klar helserisiko. I tillegg kommer åpenbar risiko for materielle skader på for eksempel varmtvannstank, røranlegg og annen infrastruktur på eiendommen. Lagmannsretten kan videre ikke se at det finnes rimelige alternative tiltak de ankende parter kan iverksette for å avbøte den risikoen for vesentlige skader og ulemper som lave vintertemperaturer kan forårsake. At de ankende parter er varslet om stengingen i god tid i forveien, endrer ikke på dette. Lagmannsretten kan vise til den tilsvarende vurderingen i LG-2021-157142, og påpeker at vi nå er i slutten av desember, i den kaldeste perioden i løpet av året, med en lang forestående vinterperiode hvor behovet for leveranse av elektrisk energi til et bolighus som har dette som varmekilde, er åpenbar. Stenging av overføringen av elektrisk energi til de ankende parters bolig vil i en slik situasjon åpenbart være til vesentlig skade eller ulempe for nettkunden, jf. tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b.»

har vært uten strøm siden 22. september 2021. Det er etter rettens syn ikke tvilsomt at det utgjør en betydelig ulempe for ham å være uten strømtilførsel på vinteren. har forklart at manglende strømtilførsel har hatt svært negativ innvirkning på hans helsesituasjon. Retten legger til grunn at ulempene ved å være uten strøm i vintermånedene utgjør en så vesentlig ulempe for at det foreligger sikringsgrunn.

Tensio har ikke bestridt at det er en vesentlig ulempe å være uten strømtilførsel på vinteren. Tensio har imidlertid hevdet at deres løsningsforslag innebærer at det ikke er «nødvendig» med en midlertidig forføyning for å sikre strømtilførsel. Tingretten er ikke enig i dette. Installering av AMS-måler på utsiden av huset krever ombygging av anlegget. Retten finner ikke grunnlag til å ta stilling til hvorfor dette har tatt tid. Det er på nåværende tidspunkt på det rene at ombygging ikke er gjennomført, slik at gjenoppretting av strømtilførsel gjennom dette alternativet vil ta noe tid. har etter rettens syn et berettiget behov for en midlertidig ordning i mellomtiden.

Når det gjelder det andre alternativet om midlertidig måler uten kommunikasjonsenhet, er det klart at har sterke motforestillinger mot å måtte installere ny måler i sitt hus. Det foreligger reell tvist om dette er et alternativ er pliktig til å akseptere. Så lenge det foreligger reell tvist om dette, og strømtilførsel ikke er gjenopprettet på annen måte, mener tingretten at har et reelt behov for en midlertidig ordning for å unngå vesentlig skade og ulempe. Det vises til vurderingene i LG-2021-157142 og 21-174401ASK-BORG/04.

Forholdsmessighet

Retten kan ikke se at den skade eller ulempe som saksøkte blir påført ved en slik forføyning står i åpenbart misforhold til den interesse saksøkeren har i at forføyningen blir besluttet, jf. tvisteloven § 34-1 annet ledd.

interesse i forføyningen, fortsatt strømleveranse vinterstid, står ikke i noe «åpenbart misforhold» til Tensios interesser, jf. tvisteloven § 34-1 annet ledd. Risikoen for at Tensio kan bli ilagt tvangsmulkt på grunn av nettselskapets plikt til å installere AMS-målere hos , kan ikke være avgjørende i forholdsmessighetsvurderingen. har en strømmåler fra 2015, og denne ble benyttet uten problemer frem til Tensio stengte strømtilførselen 22. september 2021. Selv om eldre strømmålere nå fases ut, er det forholdsvis kort tid siden manuelle avlesninger av eldre strømmålere ble regnet som forsvarlig og tilstrekkelig.

Retten kan ikke se at det er noen konkrete holdepunkter for at det er feil eller annen risiko ved nåværende strømmåler eller anlegg. Under de muntlige forhandlingene fremkom det at de opplysningene som ga Tensio en mulig indikasjon på feil ved måleren eller anlegget, kun skyldtes den misforståelse at tolket et blankt display som «0 i strømforbruk» og oppga dette til Tensio.

Kravet det begjæres forføyning for

Endelig tar retten stilling til om saksøker har sannsynliggjort kravet det begjæres forføyning for, jf. tvisteloven § 34-2.

Innledningsvis bemerker retten at en saksøkers pretensjon om at han har et krav, ikke er avgjørende. Retten må selv vurdere bevisene for faktiske forhold knyttet til kravet og rettsanvendelsen i saken. Retten må ut fra en vurdering av sakens faktiske og rettslige sider finne det mer sannsynlig at saksøkeren vil nå frem med sitt hovedkrav i en etterfølgende rettssak enn at han ikke vil det, jf. blant annet Ot.prp. nr. 65 (1990-1991) Om lov om tvangfullbyrding og midlertidig sikring (tvangfullbyrdingsloven) side 293, jf. side 275. Beviskravet som skal anvendes ved avgjørelsen av hovedkravet er sannsynlighetsovervekt.

Partene er enige om at utgangspunktet er at Tensio er pliktig å levere strøm uavbrutt til , jf. energiloven § 3-3, og at det er unntak som krever rettslig grunnlag.

Det er hjemmel for slikt unntak både i nettleieavtalen og i forbrukerkjøpsloven § 48 a. Da forbrukerkjøpsloven uansett er ufravikelig, blir spørsmålet om vilkårene i forbrukerkjøpsloven § 48 a er oppfylt.

Forbrukerkjøpsloven § 48 a åpner for at nettselskapet etter skriftlig varsel kan stenge strømmen til en forbruker uten annet tvangsgrunnlag hvis det foreligger «vesentlig kontraktsbrudd» fra forbrukeren.

Etter ordlyden kan ethvert kontraktbrudd gi grunnlag for stenging av strømtilførsel så lenge det er «vesentlig». I NOU 2004:4, Lovregulering av strømvavtaler, side 135 heter det blant annet:

«Betegnelsen kontraktsbrudd dekker alle former for brudd på en forbrukers kontraktsforpliktelser i forhold til et nettselskap. Det kan tenkes at et nettselskap får rett til å stenge leveringen av elektrisk energi, selv om det ikke foreligger et mislighold av forbrukerens betalingsforpliktelse, men bare brudd på andre kontraktsforpliktelser, som for eksempel å gi tilgang til distribusjonsnett og installasjon etter standard tilknytningsavtale § 3-6. I alminnelighet brukes stengingsretten imidlertid bare ved betalingsmislighold, og det vesentlighetskrav arbeidsgruppen foreslår, vil sjelden kunne anses for å være oppfylt ved mislighold av andre forpliktelser enn betalingsforpliktelsen. Noe annet er at mislighold av andre forpliktelser kan inngå i vurderingen sammen med et betalingsmislighold, og sammen med det utgjøre et vesentlig kontraktsbrudd. Dersom det inntreffer flere kontraktsbrudd i sammenheng, kan disse kumuleres, slik at det avgjørende er om de samlet sett utgjør et vesentlig kontraktsbrudd.»

Det heter videre i Ot.prp. nr.114 (2004–2005) side 116 at:

«Departementet slutter seg videre til at et krav om vesentlig kontraktsbrudd i prinsippet dekker alle former for kontraktsbrudd, men at stengingsretten i praksis bare vil være aktuell ved betalingsmislighold, og at vesentlighetskravet sjelden vil være oppfylt ved brudd på andre kontraktsforpliktelser enn betalingsplikten, jf. NOU 2004:4 s. 135.»

På s. 148 heter det at:

«Begrepet kontraktsbrudd dekker i prinsippet både betalingsmislighold og andre former for mislighold fra forbrukerens side, men vesentlighetskravet vil nok sjelden være oppfylt ved brudd på andre forpliktelser enn betalingsplikten. Det kan være aktuelt at brudd på andre forpliktelser sammen med betalingsmislighold vil utgjøre vesentlig kontraktsbrudd. Videre vil flere kontraktsbrudd kunne kumuleres slik at de til sammen utgjør vesentlig kontraktsbrudd. Departementet viser i denne sammenheng til synspunktene i NOU 2004:4 s. 135, som det slutter seg til.»

I proposisjonen fremgår det videre at kravet om vesentlig kontraktsbrudd innebærer at det må foreligge et markert avvik fra riktig oppfyllelse. Det skal foretas en totalvurdering hvor det blant annet legges vekt på karakteren og omfanget av kontraktsbruddet, årsaken til kontraktsbruddet, nettselskapets øvrige sanksjonsmuligheter og forholdsmessighet mellom nettselskapets interesse i å stenge anlegget og virkningen for forbrukeren. Det uttales videre at:

«Konsekvensene for forbrukeren av stenging er et relevant moment i denne sammenheng. Strøm er et nødvendighetsgode og en monopolytelse, noe som tilsier at det må være en høy terskel for å stenge.».

Gulating lagmannsrett kom i LG-2021-157142 til at manglende overholdelse av medvirkningsplikten ikke alene kunne være tilstrekkelig til å konstatere vesentlig kontraktsbrudd fra forbrukerens side. På s. 5-6 i kjennelsen heter det:

«Selv manglende medvirkning til installasjon av moderne måler vil kunne inngå i en samlet vurdering av hvorvidt misligholdet er vesentlig etter loven, er det ikke holdepunkter i forarbeidene for at medvirkningsplikten alene kan bli avgjørende i vesentlighetsvurderingen etter forbrukerkjøpsloven § 48 a første ledd når det ikke samtidig foreligger betalingsmislighold. Det har i denne forbindelse betydning at varslingsregelen i forbrukerkjøpsloven § 48 a andre ledd bokstav a forutsetter at forbrukeren har misligholdt betalingsplikten. Lagmannsretten kan ikke se at det finnes rettspraksis som skulle tilsi et annet resultat, og finner ikke grunn til å vektlegge de siste års avgjørelser i Elkragenemnda som er avsagt med eller uten dissens.

(...)

Lagmannsretten kan etter en samlet vurdering ikke se at lovgiver har hatt foreliggende situasjon for øye ved utforming av hjemmelsgrunnlaget i forbrukerkjøpsloven § 48 a. Stenging av strømmen er tiltenkt å være et effektivt virkemiddel i en inkassosituasjon, men skal ikke brukes som pressmiddel i en reell tvist mellom partene. Slik lagmannsretten ser det berører dette kjernen i hovedkravet til A. Det foreligger her reell tvist om adgangen til å stenge strømmen i medhold av forbrukerkjøpsloven § 48 a, når det ikke foreligger betalingsmislighold. Denne innvendingen er heller ikke åpenbart grunnløs.»

Borgarting lagmannsrett tok i sin kjennelse ikke stilling til om manglende medvirkning kan utgjøre vesentlig kontraktsbrudd. På s. 9 i kjennelsen heter det:

«I denne konkrete saken foreligger det ikke betalingsmislighold fra de ankende parter side. Etter lagmannsrettens syn er det berettiget grunn til å stille spørsmål ved om manglende overholdelse av medvirkningsplikten innebærer et «vesentlig kontraktsbrudd» som gir grunnlag for å stenge strømmen etter forbrukerkjøpsloven § 48 a. Lagmannsretten har imidlertid ikke funnet grunn til å konkludere om grunnvilkåret om «vesentlig kontraktsbrudd» er oppfylt i denne saken idet lagmannsretten uansett ikke kan se at tilleggsvilkåret for stenging – at det ikke må være «fare for liv, helse eller betydelig tingsskade – er oppfylt, jf. nedenfor. Lagmannsretten finner derfor heller ikke grunn å vurdere nærmere om det foreligger brudd på medvirkningsplikten, som anført av ankemotparten, og hvilke rettslige konsekvenser dette eventuelt har for stengningsretten.»

Lagmannsretten konkluderte i kjennelsen med at stengingsretten uansett er avskåret i den kulde- og vinterperioden forelå da kjennelsen ble avsagt.

Etter tingrettens syn er det mye som taler for at kundens manglende medvirkning etter omstendighetene kan utgjøre et vesentlig mislighold, jf. også merknadene i 21-174401ASK-BORG/04. Særlig gjelder det i tilfeller hvor nettselskapet har strukket seg langt for å finne en omforent løsning med kunden. I dette tilfellet har Tensio, i alle fall etter saksanlegget, fremsatt forslag som ikke synes å ha noen berettiget grunn til å motsette seg. Tingretten viser til at begrunnet sin motvilje mot strømmåler uten kommunikasjonsmodul med at han «ikke har tillitt til Tensio».

Når tingretten likevel har kommet til å ta begjæringen om midlertidig forføyning til følge, begrunnes det med en samlet vurdering. Det er i denne saken reell tvist om hvorvidt er pliktig til å akseptere ny strømmåler i huset inntil ombyggingen er gjennomført. Etter rettens syn vil ulempene ved kontraktsbruddet for Tensio være begrensede. Tingretten viser til at har akseptert ombygging av anlegget, slik at det mest sannsynlig vil være tale om å benytte den gamle måleren i en begrenset tidsperiode inntil ombyggingen er ferdigstilt. Retten har også særlig vektlagt de omfattende og alvorlige konsekvensene manglende strømtilførsel vil kunne ha for og hans bolig på vinterstid. Tingretten viser til vurderingen i kjennelsen fra Borgarting lagmannsrett (21-174401ASK-BORG/04). I et slikt tilfelle mener retten at vilkårene for å stenge strømtilførselen etter forbrukerkjøpsloven § 48 a ikke er oppfylt.

I den samlede vurderingen har retten merket seg at det for tiden pågår en rekke tvister for domstolene om hvorvidt kundene er pålagt å tåle installering av moderne strømmåler mot sin vilje. Dette forhold kan tilsi en viss tilbakeholdenhet mot å stenge strømtilførsel hos kunder som motsetter seg ny måler. Til dette kommer at stengning på vinteren kan få store konsekvenser for kundens helse og velvære.

Etter dette tar tingretten begjæringen om midlertidig forføyning til følge. Tensio pålegges å gjenoppta leveranse av strøm til nettanlegg.

Tingretten har ikke funnet grunn til å fastsette frist for søksmål. Iverksettelse av den midlertidige forføyningen kan ikke avverges eller oppheves ved sikkerhetsstillelse.

Sakskostnader

Etter resultatet skal tilkjennes sakskostnader, jf. tvisteloven § 32-10, jf. § 20-2 første ledd.

er selvprosederende for tingretten. Han har fremlagt kostnadsoppgave på 3 836 kroner, som gjelder hans utlegg til rettsgebyr på 3 057 kroner og til transport. Tensio har ikke hatt innsigelser til beløpet. Retten har ingen bemerkninger til det oppgitte beløpet, og legger kostnadsoppgaven til grunn.

SLUTNING

1. Tensio TN AS skal umiddelbart gjenoppta leveranse av strøm til eiendom.
2. I sakskostnader for tingretten betaler Tensio TN AS 3 836 – tretusenåttehundreogtrettiseks – kroner til forkyning av kjennelsen. innen 2 – to – uker fra

Kaja Holen

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.